

פרוטוקול מס' 87
מישיבת ועדת הכספים
שהתקיימה ביום ד', ג' תמוז תשי"ב,
25.6.52, בשעה 8.45.

מסמכים:
י. גורי - היו"ר
ח. אריאב
י. אפרתי
י. בדר
א. מ. גניחובסקי
ש. דיין
א. הרצפלד
ק. לוז
ט. סנה
ז. סוזאייב
י. פורדר
א. ציזלינג
ט. קלמר
י. רוקח
ז. שפר

מזמנים:
שר האוצר - א. קפלן
ד"ר ברגמן - הממונה על הכנסות המדינה
מר קיטרון - משרד המשפטים
מר גולדין - משרד החכירה
מר ספינק - משרד האוצר
מר בזק - מזכיר

דו-הירי:
א. שונות
ב. תקנות שעת הירום (כספים) (רישום הזהב)
ג. תשובות שר האוצר לשאלות.

היו"ר י. גורי: אבי פותח את הישיבה.

י. בדר: בקשר עם האינצידנט של אתמול, הגעתי למסקנה שזה היה בטירה רבה פרי של אי-הכנה, וכיוון שאין בכונתי להוסיף ניגודים אישיים לניגודים העקרוניים הקיימים - אני מקווה שעל-ידי ההודעה הזאת נסתים האינצידנט.

היו"ר י. גורי: גם אני בדקתי אם נהגתי בסדר בענין זה, ואם כי הגעתי לכלל מסקנה שבהתנהגותי אני לא היתה כל סיבה לעזיבתו של חבר הכנסת בדר את הישיבה - בכל זאת אני רוצה להוסיף שיתכן ועברתי על מצאתי מידותי, ואם עשיתי זאת - אני מצטער על כך.

מכיוון שאתמול לא היו המסקנות בענין החשמל מוכנות - ברצוני לקרוא עכשיו לפני חברי הוועדה את הסיכומים, לפני שאעביר אותם לשר המטהר והתעשייה:

"1. הוועדה - לאחר שמעה את הסברי שר המטהר והתעשייה - דשמה לפנייה את הודעת השר על התערופים המוגדלים לחשמל - לטוגי צריכה שונים - העומדים להתאשר על ידי המטסלה, וכן כי אישור זה יינתן ל-3-2 החדשים הקרובים בלבד על מנת שהמטסלה תשוב לדון בענין זה עם תום המועד הנ"ל.

"2. הוועדה רואה את הגדלת הפקדונות כהכבדה חמורה על הדרכונים ומבקשת את שר המטהר והתעשייה לשוב ולדון עם חברת החשמל בענין זה, ולהציע לה להפס פתרונות אחרים לשאלת ההון החוזר.

3. הוועדה - לאחר שבטור לי כי התשלומים עבור חיבורים למבזרים הוגדלו פי ארבע מכפי השיעור שהיה קיים לפי הרשום במסקנותיה הקודמות (מיום י' באדר תשי"ב - 3.3.52) - מחליטה לפנות לשר המסחר והתעשייה ולבקשו לעכב את התשלומים המוגדלים עבור החיבורים עד לגירור בוסף בוועדה.

כן מבקשת הוועדה מאת שר המסחר והתעשייה לקבל ביאורים מאת חברת החשמל על ההסדר שנעשה על ידה להחזרת טובי החשמל והתמורה עבורם, ולהביא ביאורים אלו לידיעתה של הוועדה.

4. הוועדה חוזרת על מסקנותיה הקודמות מיום י' באדר תשי"ב (3.3.52) בדבר המלצתה להקים ליד אחד מסדרי הממשלה סגנון מצומצם קבוע שיבדוק ויבקר באופן שיטתי את בעיות החשמל ואספקתו בארץ.

5. הוועדה מביעה את משאלתה כי שר המסחר והתעשייה ימלך בדעתה של הוועדה בטרם יאשר את המינימום של צריכה בתעריפים המגדלים ואת שיעור התשלומים עבור הצריכה טעל למינימום זה.

6. הוועדה רשמה לפנייה את הודעת שר המסחר והתעשייה על החקירה שהיעשה בשבועות הקרובים ע"י המוסחה שר קוטן, עפ"י בקשת משרד המסחר והתעשייה, והחזרת על מסקנותיה הקודמות שעם תום חקירה זו יקויים בוועדה דיון, בהשתתפות שר האוצר ושר המסחר והתעשייה, על כל הבעיות הכרוכות באספקת החשמל ובהרחבת ייאורו.

הוועדה מבקשת את שר המסחר והתעשייה להביא לידיעתה את תוכן הדו"ח של שר קוטן לפני פרסומו בדברים.

הוסכמו: להוסיף בסעיף 3 המדובר על עיכוב התשלומים המוגדלים: "מבלי לעכב את פעולות החיבורים".

היו"ר י. גורני: הטלנו על ועדת משנה בראשותו של חבר הכנסת דיין לדון בענין הפיזויים בעד חנות בבית הזה.

ש. דיין: בעל המספרה הוא האיש היחיד שהכנסת עדיין לא גמרה אותו. הונסחה לו בזמנו שהכנסת תצא כעבור זמן מה ובינתיים נמשך הדבר שלוש שנים. אדם זה עושה רושם של איש ישר ורוצה רק שיהזירו לא לו את המספרה. אולם קשה להשיג את המספרה. עורך-הדין שהופיע בשמו אמר שהוא אינו מעוניין בכסף, אלא ב-32 המטרים המרובעים. ההצעה הזולה ביותר שאפשר לקבל בענין זה, היא המספרה של וייס ברחוב בן-יהודה, ודורשים בעדה 16,000 ל"י. החנות היא במקום מרכזי, כשם שהיתה כאן, ושכנו שאולי הוא צריך יהיה לשלם לנו מה שהיה צריך לשלם כאן - 350 ל"י לשנה, אחרי שנשלח את דמי המפתח. אבל התברר שיש לו פה לזכותו 1,200 ל"י. נוסף לסכום של 16,000 ל"י שהוועדה הסכימה לתת לו, יש עוד צורך ב-3,700 ל"י התקנת המקום, כי חנותו בבית הזה היתה כבר מותקנת. הסכום קרוב, אפוא, ל-20,000 ל"י, והוועדה מחליטה לאשר אותו.

ח. אריאגו: היתה התחייבות בכתב מיו"ר הכנסת מלכתחילה לספק לו משהו. יש לו טענה לא בלתי צודקת שאילו היה פותח את המספרה לפני 3 שנים, היה מרויח. כמו-כן ההלטנו שיטור הסכם שזכותו על החנות החדשה היא זכות שלנו, ואם הכנסת תצא פעם מכאן והוא יחזור הנה ס הכסף שיקבל בעד החנות ההיא עומד לרשותנו.

י. בדר: שמעתי על המקרה הזה מפיה של חברת הכנסת רוזיאל-נאור היושבת בוועדה לסדרי הבית. כיוון שישנה התחייבות של יו"ר הכנסת, אסור לנו להביא את הענין באיזו אורה לביית-המשפט. אולם הייתי מוסיף שנבקש בדרך כלל מן הנשיאות לפני שחותמים בעליד על התחייבות כאלו - שיתיעצו עם היועצים המשפטיים של הממשלה.

היו"ר קורא את מסקנות ועדת המשנה.

ההחלט: לקבל את הצעת ועדת המשנה, ולאשר את הסכום.

י. רוקס: יש לי שאלה: מה עם משכורת השופטים?

א.ב.

ישיבת ועדת הכספים
25.6.52

בענין זה מחלים לתוצאות הדיון על משכורת השרים.
בינתיים קיבלו השופטים שתי מפרעות - כל אחת

היו"ר י. גורני:

נסל 200 ל"י.

אני רוצה להעלות לדיון את ענין השיכון העממי.
זוהי בעיה מספית טובהקת - ומוטב שתחיל לדון בה.

י. גורני:

בזמנו אישרה הכנסת 11,000 ל"י הלוואות לשיכון
ותיקים. הממשלה היתה צריכה לתת משכנתא של 500
ל"י. בינתיים עלו המחירים, ואני מבקש שיעלו את המשכנתא.

מ. סלמנ:

במסגרת מתכנתת ההעלאה מעל לתקציב שקיבלנו, נהדשים
האחרונים? נסתים עכשיו 5 חדשים של התקציב השוטף,
וכמו שבקבל דו"ח כיצד משתקפת בו ההעלאה הכללית.

א. ס. גורני:

שאלה זו נתעוררה כבר ושר האוצר הבטיח להטמיל
תעייין בדבר ומביא את מסקנותיה. ועדת המסנה לעניני
תקציב הבטחון תטיים את עבודתה בקרוב, ואז נדע בדיוק כיצד לחלק את הסכום
של 34,000,000 ל"י.

היו"ר י. גורני:

ברו"ח שקיבלנו כלול תקציב הבטחון רק בהלקו הגלוי.
אני מבקש לדעת מהו הגרעון שהיה בשנה הקודמת

א. גורני:

בהלקו השני של התקציב.

שר האוצר אמר שיש צורך להוסיף עוד סכום מסויים,
עקב ההתייקרות.

היו"ר י. גורני:

אנו עוברים לטיוט ההצבעות בתקנות שעת חרום
(כספים) (רישום הזהב). ישנן הצעות של חברי הכנסת פורדר וגורני:

1. "חבר הכנסת י. גורני מציע: במקום הסעיף (ב) המציע בזמנה חדשה לסעיף 5 של התקנות המקוריות יבוא סעיף כדלקמן: שר האוצר רשאי להכריז על איסור העברת זהב מסקום לפקום ללא רשיון בכלב, כללי או מיוחד, שר האוצר או אדם המציע לשר האוצר זהב לקניה, רשאים לפנות לבית משפט שייקבע תמורה ופיצויים שישולמו ע"י שר האוצר כתמורה הזהב וכפיצוי לסוכרו. התמורה והפיצוי ייקבעו בהתאם עם פקודת הרכישה לצורכי הציבור בשינויים הסתייבים לפנ/ הענין.

חבר הכנסת י. פורדר מציע: לסעיף 5:

- אם יתקבל הסעיף בדבר רישום הזהב יש להוסיף את הכלים הבאות: אולם שר האוצר לא יצווה על מסירת זהב אלא אם כן יציע תחילה לסוכרים אחת משתי אלה:
- א. הענקת רשיונות יבוא לפי הערך הריאלי של הזהב הנרכש; או
 - ב. תמורה בלירות ישראליות לפי המחיר הביני-לאומי הריאלי באותה שעה.

אממול החליטה הוועדה שאין היא מקבלת ההלכות טריטוריות והחלטה זו כוללת גם את הצעותיהם של חברי הכנסת סוזאייב ופורדר. הוועדה בחקה בדרך של אאך הודעה ששר האוצר חייב לפרסם תקנות על אופן מסירת הזהב והתנאים שלפיהם יימסר הזהב לאוצר.

י. פורדר:

אולם ברור שאינני יכול לקבל את החוק אם אין מקבלים את ההסתייבות שלי.

ח. אריאב:

החלטת הוועדה נובעת להצעות שהובאו כאן כתוספת

א.ב.

ישיבת ועדת הכספים
25.6.52

ח. אריאב:

לצו לרישום הזהב. אולם אני רוצה להציע את הצעותיו של חבר הכנסת סוזאייב
במקום הצו ולא כתוספת לו. אני רוצה לקרוא את החוק; לא: חוק לרישום הזהב,
אלא: חוק לטסירת הזהב.

היו"ר י. גורלי:

מתעוררת כאן שאלה אם זה בגדר הנושא או לא. חבר
הכנסת ציזלינג אמר שהוא שומר לו את הזכות לדבר
על החלטת הזהב - והזכות שמורה לו. אולם אי אפשר להגיד שכל זה רוצידורה הזו
יכולה לחול על כל הצעותיו של חבר הכנסת סוזאייב.
אני כשלעצמי מוכן להסכים להצביע על ההצעות
לגופו של ענין. אם קבענו שזה בגדר הנושא - אינני חושב שיש הבדל בדבר.

ז. שפר:

הוועדה החליטה לא לדון בזה. אולם כדי לאפשר
לפניות להצביע את דעתן בנידון - אפשר להביא
זאת לכנסת מבלי להצביע על כך קודם בוועדה.

א. מ. בניחובסקי:

אני מציע שבקבל מקומם אישור מסר האוצר שאת
התקנות יתקימו באישור ועדת הכספים. אני מבקש
להקדים את ההצבעה בענין זה.

מר סיגורין:

באחד החוקים מדובר על כך ששר האוצר רשאי להתקין
תקנות באישור ועדת הכספים ואפשר להוסיף ש הוראות
גם בענין הזהב.

היו"ר י. גורלי:

יש שתי הצעות: (1) שר האוצר יתקין את התקנות
באישור ועדת הכספים; (2) שר האוצר יתקין את
התקנות לאחר שייטלך בוועדת הכספים.

החלטת: לקבל את הנוסחה: שר האוצר רשאי להתקין תקנות באישור
ועדת הכספים.

היו"ר י. גורלי:

לאור ההחלטה שקיבלנו אתמול שאנן דנים על גוף
ההצעות - ישנן שתי הצעות: א) שהוועדה תצביע
על ההצעות לגופו של ענין והצעת המיעוט תובא לכנסת כהסתייגות; ב) שהוועדה
לא תצביע על ההצעות - אולם הן תועברנה לכנסת כאילו היתה בהן הצבעה.

החלטת: הוועדה אינה מצביעה על ההצעות לגופו של ענין, אולם
מעבירה אותן לכנסת בתור הסתייגות, כאילו התקיימה
הצבעה בוועדה.

י. דוקח:

יש לי הצעה נוספת שאותה אני רוצה להביא לכנסת
בתור הסתייגות: "שר האוצר יתן רשות לכל מוסד
זהב, לקבל רשיונות יבוא להבאת חמרי גלם לתעשייה בתפורה הסלמה של הזהב
בדולרים".

ח. אריאב:

אני אביא לכנסת את ההצעות של חבר הכנסת סוזאייב
לא כתוספת לחוק הרישום - כפי שיעשה חבר הכנסת
סוזאייב - אלא במקורו.

מ. סנה:

לי יש תיקון שאותו אכניס כהסתייגות: שם החוק
יהיה: "חוק חיוב טסירת זהב לאוצר המדינה".

הצעת חבר הכנסת סנה - לא נתקבלה

הסתייגות: חבר הכנסת מ. סנה.

היו"ר י. גורלי:

ישנה כאן ההצעה המנוסחת של מר קיסרון:

"(ג) הגיש אדם דו"ח כאמור בתקנות משנה (א)
והציע לשר האוצר לקנות מטנו את הזהב שלגביו הוגש הדו"ח, כולו או מקצתו,
יקנה שר האוצר את הזהב שהוצע כאמור. שר האוצר, באישור ועדת הכספים של

א.ב.

ישיבת ועדת הכספים
25.6.52

הדחלס: לקבל את ההצעה אאאאאאא המנוסחת בגירסה ב' של סעיף 5(א) כפי שהוגא ע"י מר קיטרון.

חבר הכנסת י. פורדר.

הטתיגרות:

בזאת סלימנו את הדיון באאאא בתקנות שעת חירום (כספים) (רישום הזהב), והוא יוגא לדיון בכנסת ביום ב'.

הלו"ר י. גורדי:

הוועדה לענין דמי רשיונות גמרה את עבודתה. יש

להפעיל את החוק מ-1 ליולי.

ישנן כמה בקשות לאישר ערבויות המונחות על השולחן, והייתי רוצה להוסיף אליהן: צ"יט בנק נותן לחברת

שר האוצר - א. ספלן:

"אל-על" הלואה של 1,500,000 דולר, חלק מזה הוא חירוש הלואה ישנה. הבנק מקבל ערבות גם מהבנק הלאומי, והוא דורש ערבות מהממשלה. הממשלה החליטה לתת את הערבות. ההלואה היא בערך ל-13 חדשים. אנקש להעמיד זאת על סדר-יומה של הוועדה.

הדחלס: להכניס ענין זה לסדר-יומה של הוועדה.

אשיב עכשיו על השאלות שנשאלתי בישיבות הקודמות:

שר האוצר - א. ספלן:

חבר הכנסת ציזלינג שאל: מה גורל בנק הדואר והאם אא נכוץ שהבנקים מעככים את הקמתו? - במידה שאני יודע - אין עיכובים כאלה, אולם אני מעביר את הענין לשר הנוגע - שר התחבורה.

נשאלתי: מתי יביא האוצר הצעה בקשר לחלוקת התקציב

של 34,000,000 ל"י? זה קשור עם החלטת הממשלה על חלוקת ההוצאות בקשר עם תוספת היוקר וההתייקרות. עד אז אנו משלמים לפי התקציב המאושר - פרט למשכורות, שבגללן טובלות יתר ההוצאות. כל משרד מוציא כעת החלק השני-עשר מהתקציב שלו בכל חודש. פרטים על ההצעות בנידון יוגאו לכם בזמן הקרוב.

זהו תקציב טילואים?

א. ציזלינג:

לא השתמשתי בניטוי זה. דיברתי על כיסוי ההוצאות, נשאלתי: מתי תביא הממשלה את תקציב הפיתוח לשנת

שר האוצר - א. ספלן:

1952/53? - במשך חודש יולי. נשאלתי: מה פשר דברי מר הופיין שהובאו ב"מעריב" - מר הופיין מכחיש שאמר דברים אלה.

אולי אפשר להשפיע על אנשים שיכחישו דברים שנאמרו בשם והם אינם נכונים?

מ. סנה:

צריך יהיה להעסיק אדם מיוחד עם עוזרים לשם הכחשת כל הדברים הבלתי נכונים המתפרסמים.

שר האוצר - א. ספלן:

צא את שאלתו של חבר הכנסת רוקח בדבר מלווה החובה ביקשתי לברר אם מותר לפי החוק או אסור לפי החוק להחרר את העיריות מ-10%. אם אסור - בכניס הצעה מתאימה. אולם ברור שישנה הכוונה לשחרר אותן.

חקרתי אתמול את הדברים שנאמרו כאילו בשם מר שרת - הוא דיבר רק על פקדונות. לשורה של דברים אנו עונים בשלילה להנחות, אולם במידה שנראה לענות אאא בחיוב - נבוא אליכם.

היתה שאלה בנוגע להפרשים במספר הפקידים הממשלתיים. למעשה לא ניצלנו את כל התקן, אולם יש שורה של משרדים המעסיקים עובדים באופן זמני.

אשר לשאלה של מטי יתר או הפרשים, הדבר תלוי בשני גורמים: דב יוסף אמר לכם מה הם החיובים. כאשר אני מביא לפניכם את המספרים - אני עושה את חשבון הקופה. דבא יוסף כותב: חיובים, אני כותב: העברות. מכאן אי-ההבנה.

אנו עושים חשבון כמה אנו-חיובים, בצורה ברורה ביותר. אולם ישנו דבר אחד שאין אנו יודעים עליו בדיוק את החשבון. קיבלנו מלווה

ישיבת ועדת הכספים:
25.6.52

שר האוצר - א. קפלן:

העצמאות. אנו מוציאים את התמורה שלו וחלק ממנו כמו שהחלטנו בכנסת, בשביל תקציב הפיתוח. אולם גינתיים השתמשו בחלק מן הדוללים לשם תשלומים שונים. אני רוצה שתבינו את ההבדל בין דולרים ותמורות. גם מה צריך לדעת מה תהיה התמורה האמיתית שאנו הושבים שגביה חייבים אחרי 15-12 שנה לאנשים. אני רוצה להקים קרן וזרביית כזאת אצלנו - אם כי היא תהיה מונחת אצלנו זמן רב, זה מקשה לפעמים לעשות חשבון מדויק כמה אנו חייבים. אולם אם לא לחשב את ההפרשים שנוצרו על ידי קניות ומכירות של מטבע חוץ בלי מלווה העצמאות, הם היו ב-15 ליוני 10,924,000 - להובה. על זה קיבלנו במזוטנים 8,733,000 - אולם ברוטו למזוטנים קיבלנו גם חיובים. במזומן היה כאילו גרעון של 2,000,000; לעומת זאת יש חיובים על 3,488,000. זכות טמט יש 12,000,000 - ואני מעריך שעוד נקבל החודש 2,000,000 ל"י כסף, כי הגביה מתקדמת הן על חשבון הישן והן על חשבון החדש. אני עושה את החשבון כמה אני מקבל בפועל - אולם אני רוצה להפוך זאת עד ל-1.40 דולר - כדי לאפשר את תקציב הפיתוח. מולם מלווה העצמאות איננו זכר המעיק עליה.

חבר הכנסת ציולינג שאל בנוגע לדו"ח על תקציב הפיתוח. הבאתי אתי טבלאות שאותן אצא אחלק בין החברים. ממלווה העצמאות קיבלנו 23,600,000; ממלווה מהבנק ליצוא ויבלא קיבלנו במשך 12 חודש 15,000,000 ל"י; ממלווה בארץ - כ-3,600,000; משטרי מקרקעין - ופה ישנם עותקים של השנה הקודמת - כ-19,800,000; מתקבולים מיוחדים - כ-5,200,000. ביחד: 67,300,000 - לעומת 92,000,000 שהיינו צריכים לקבל ביחד עם העודפים.

ההוצאה היתה: שיכון - 13,500,000 - לעומת 19,000,000; הלוואות לרשויות מקומיות - כ-6,500,000; בניינים למוסדות רפואיים, בהי-מפר, מוסדות טשלתיים - קרוב ל-3,700,000; עבודות ציבוריות - 6,500,000 - פה ישנה העלאה ב-35,000; עידוד התעסוקה - כ-500,000; חקלאות - קרוב ל-23,000,000 - תקציב משרד החקלאות היה 24,600,000; תעשייה - כ-11,300,000; תחבורה - כ-3,800,000; קרנות ומפעלים שונים - 1,800,000 - ביחד: 70,600,000.

א. ציולינג: הכסף שנתקבל בדביזים - פרט לשטרות מקרקעים - האם ישנה כבר השפעת הפרשי השער?

בחדש האחרון ישנה. א. קפלן:

אני מבקש לקבל את ההערכה של ההפרש ל-1 באפריל. א. ציולינג:

שר האוצר - א. קפלן: את הצעתו של חבר הכנסת ציולינג שנקבל מההפרשים לביצוע דהוף של עבודות שיכון, לרבות פחונים ובדורים וכו', אינני יכול לקבל. כאשר תדברו על תקציב הפיתוח - תראו. אנו עושים טאטעים לביטול האהלים - גם זוהי בעיה איומה, כי כאן אדרוש גם כסף וגם חסדים. בעיה המביאה אותנו אשצאאאא לשאלת מטבע חוץ. אשמה אם הוועדה תאפשר לי לצאת מהמפרעה של 5,000,000 שאישרתם לנו - וגם זה רק בדברים החיוניים ביותר. חלק מהאחלים יתפכו לשיכון קבע וחלק לצריכה וצריפונים. חלק אנו מקבלים מדרמניה בצורת החוזים המסחריים או מלויים, ולא תמיד אפשר לקבל משם את חמרי הבניין שאותם אנו מבכרים תמיד.

אני מוסר ליו"ר העתק המכתב בדבר ההפרש בין המספרים של 30,000 ו-32,000 הפקידים.

חבר הכנסת דוקח הגיש כמה בקשות בעניין ההלוואה של 500,000 ל"י בעניין השטפונות. אין זו רק שאלה של רצון, אלא של האפשרויות. במידה שנוכל לעזור - בוודאי שנעשה זאת.

בנוגע לבניירות ערך, הן טבי דולר והן המלווה הלאומי שקבענו 1.40 דולר - אני הושב שזה היה מוצדק. פעם הטלתם עלינו לקבל את המלווה הלאומי - זה יעלה לנו בסכום כסף גדול. ביוני היה תשלום של בערך 1,500,000 דולר. את הכסף הוצאנו ב-35 גרוש דולר. לטבי דולר אני כעת משלם 72 גרוש. זאת אומרת: אני מקדיל את חובות המדינה פי שניים. כאשר חברים באים בהצעות - יש להביא תמיד בחשבון את אוצר המדינה ויש לשקול אם לנטל

ישיבת ועדת הכספים
25.6.52

שר האוצר - א. קפלן:

מסוייט ישנה אצא הצדקה בדברי הכנסת אמרת: הלואי שסטי היתר יכסו את החובה הנובעת מבלי שניקטו אף גרוש מכן לשום תקציב.

א. ציזלינג:

את השאלה מענין השיכון הצעתי כהצעה לסדר היום של הכנסת, ונאמר שהוועדה שלנו חייבת להחליט על כך לאתר שתשמע את שר האוצר.

היו"ר י. גורני:

הוועדה תדון על כך בשבוע הבא - ואז תשמע ביאורים כיצד מתבטא הדבר בכסף.

הכנסת אישרה 5,000,000 ל"י דמי רשיונות, מזה כ-4,500,000 ל"י עבור רשיונות כלי רכב, וכ-700,000 עבור רשיונות אחרים. ההכנסה מרשיונות כלי רכב בשנה הקסדת - 1951/52 הייתה קרוב ל-1,500,000 ל"י. יוצא שמוסיפים כ-2,000,000 ל"י - זה מתכנס לפי ההצעה החדשה ב-3,450,000 ל"י. בעצם יש צורך בתקציב ב-6,000,000 ולא 5,000,000 ל"י. מסתבר שנצטרך להפריש לרשיונות המקומיות טחצית מהסכום הזה - 1,000,000 ל"י / אצא / בחשבון בתקציב הדגיל, ולא הובא בחשבון שלהגדלת התעריפים נצטרך להפריש חלק לעיריות.

שר התחבורה אמר שאמנם לא תקבלה עליין החלטה רשמית בענין זה, אבל אפשר לומר כמעט בבטחון שהמיליון הזה יופרש מההכנסות, ולכן עלינו לדרום לפנינו שהסכום הדרוש בתקציב הוא לא 5,000,000 ל"י אלא 6,000,000 ל"י.

עכשיו ישנה הצעה מטעם הממשלה כיצד להכניס את הסכום הזה. אצא חולקו לחברים טבלאות שבהן משתקפים הסכומים, על כל אצא הסוגים - טך הכל 4,530,000 ל"י. נאמר שצריך יהיה תיקון בחוק כדי לאפשר את הגביה של אצא ההכנסות המוערות מדמי העברת בעלות לרכב טמונע. ישנה הערכה של חוספת של 15%-20% שיכולה לתת עוד סכום של כ-900,000 ל"י, ואז יהיו כ-5,400,000 ל"י.

ז. טרזאלינג:

מדוע ההערכה היא על מספר הכללי של כלי הרכב ולא על המספר הכללי של הרשיונות?

היו"ר י. גורני:

ההערכה היא לפי הרשיונות ולא לפי כלי הרכב. לפי החשבון האחרון יחסו עוד כ-500,000 ל"י.

קבלתי סכת מסר התחבורה. סיכמנו בין הצעותינו שמכוניות המשא של המשקים היו פטורות מהמס משום שעבדו בעיקר בשביל המשק בלבד, וניתנו להן מספרים צהובים. נוצר מצב שמכוניות אלו עובדות למעשה גם עבודות חוץ. באה הצעה לוותר על מחצית דמי הרשיון מתוך הנחה שמחצית העבודה נעשית בשביל המשק עצמו - הובלת התוצרת. זוהי ההצעה שהובאה על דעת כל חברי הוועדה. שר התחבורה כותב:

"כפי שנמסר לי הוגשה הצעה בוועדת הכנסת, בדיון על אגרות הרישוי לכלי רכב ממונעים, לתת הנחה של 50% למכוניות משא המשמשות את החקלאות.

ברצוני לציין שאין כל אפשרות לביצוע הצעה כזאת. כאשר בעל מכונית משא פונה לשם קבלת הרשיון, אין כל אפשרות לקבוע, באופן אוניקסיטיבי, אם מכונית זו עבדה או תעבוד בעתיד בחקלאות, בין אם זאת היא עבודה במשקו הוא או לשם הובלת תוצרת חקלאית. לפי החוק הקיים פטורות מכוניות משא העובדות במשק החקלאי של בעל המכונית בלבד, מכל מס, ולסימון עובדה זו ניתן להם לוח סספר בצבע צהוב.

ישנן בטרינה כ-300 מכוניות כאלה, אך נוכחנו לדעת שבעלי מכוניות אלה מנצלים את המכונית שלהם גם להובלות אחרות ועוברים בזה על החוק, ולא תמיד נתפסים על ידי המשטרה בעבירותיהם. מצאתי לנכון להביא את הנ"ל לתשומת לבך.

שר האוצר - א. קפלן:

כיוון שרצוי לגמור זאת היום, אני מציע לאשר את הצעות הוועדה זאת הסעיף הזה לדחות לישיבה שניה, ולבקש אז את שר התחבורה שלא ייעשה בינתיים שום דבר בענין זה.

היו"ר י. גורני:

עלי עוד להוסיף שחבר הכנסת ציזלינג הסכים לדירוג אצ - אולם התנגד לכל הדבר. הוא אמר:

ישיבת ועדת הכספים
25.6.52

היו"ר י. גורי:

אם מקבלים את השינויים האלה - הריהו מטכיים לדירוג. הוא כשלעצמו מתנגד לכל
ההעלאה - זוהי הסתייגותו.
קיבלנו אתמול הסבר שאי-אפשר לגבות זאת באופן
דיטרואקטיבי, והפסדנו כבר שלושה חדשים, ויש לגמור את העניין.

א. ציזלינג:

אצא אצא אצא אני רוצה שיהיה רשות שאנו
מתנגדים התנגדות מוחלטת לשיטת עקיפין זו
של מטכיים כרשיונות למכונניות. בטירה שאריך להכביש על בזבז דביזים - צריך
לעשות זאת על ידי מניעת רשיונות על מכונניות שאינן בחוצות, ועל ידי אי-
קנייתן. שיטה זו רק מייקרת את החיים ונופלת על תקציב המדינה. נכון שבגבול
ההצעה אין דרך אחרת אלא דירוג זה.
אשר לעניין של החקלאים - אני מציע שהשר יפרטם
את כל הטוגים פרט אלא לרשיונות למכונניות משא. ואחר-כך יבררו את כל העניין.
רשיונות אינם ניתנים לראשי חדשים, אלא בכל יום. אנו נתנגד בייחוד לרמז
הדק המובא במכתבו של שר התחבורה שהוא עומד לבטל את המספרים האהובים. אני
יודע שהדבר יפגע בגביית דמי הרשיונות במשך כשנע ימים - אולם אין ברירה.

היו"ר י. גורי:

ההכנסה מרשיונות למכונניות משא היא 2,000,000
ל"י - זהו הטעיף העיקרי.

לאשר

הוחלט:

את הצעות ועדת המשנה.

לקבל את הצעת שר האוצר לחכות אצא אצא בעניין המספרים האהובים.

היו"ר י. גורי:

הצענו ש-50% מחלקן של הרשיונות המקומיות הולך
ישר אלא לרשות המקומית שבה גובים את דמי
הרשיונות, ו-50% - לפול הכללי. חבר הכנסת ציזלינג הציע שהלל ילך לפול הכללי -
על כך מדון בישיבה הבאה.
אשר לערבות לפרדסנות ישנו מכתב רשמי מהאוצר:

"אנו מבקשים לאשר מתן ערבות להלוואות
שהמועצה לשיווק פרי הדר עומדת לקבל מבנקים ישראלים בסכום כולל של
2,500,000 ל"י (שני מיליון וחמש מאות אלף לירות) למטרה של רכישת חמרי
אריזה ברבית של 5 1/2 אחוז ולפרעון סמכידת הפרי של השנה הבאה.
הערבות שלנו לא יהיה לה חוקף אלא אם ההלוואות
לא תפרענה לבנקים כתוצאה מסיכונים מדיניים אבל לא סמיכות משקיות."

הוחלט: לאשר את הערבות לפרדסנות.

היו"ר י. גורי:

ישנו אצא מכתב שני בעניין ערבות:
"אנו מבקשים מוועדת הכספים לאשר מתן ערבות
לחברת "אמון" בארצות הברית בסכום של 2,000,000 דולר (שני מיליון דולר) בתנאים
של הלוואות קודמות שקיבלה החברה לשיקום ציבורי מחברת "אמון", דהיינו,
4 1/2 רבית עם פרעון עד ל-5 שנים.
עד עתה קיבלה החברה לשיקום ציבורי מחברת
"אמון" הלוואות בסכום של 5,000,000 דולר בערבותנו."

הוחלט: לאשר את הערבות של "אמון".

הוחלט: לבטל את ישיבת ועדת הכספים שנקבעה ליום א' 29.6.52.

היו"ר י. גורי:

הישיבה סגורה.

(הישיבה נועלה בשעה 11.00)